

1 SPAND.NU

Argumentationspapir for central affaldssortering

Vil du være med til at dele budskabet om 1spand.nu? Her har vi samlet mange af de overbevisende argumenter for, hvorfor central sortering er den eneste rigtige løsning - for borgerne, miljøet og økonomien.

Med dette argumentationspapir i ryggen er du godt klædt på til at argumentere for central sortering.

Tak for din hjælp med at sprede budskabet om 1spand.nu. Sammen kan vi skabe forandring og påvirke beslutningstagere til at ændre metoden for skraldesortering i Danmark.

1. Sådan vil vi reducere tre affaldsspande til én spand

1spand.nu arbejder for, at Folketinget stopper kravet om, at borgerne skal kildesortere plast, drikkekartoner og metal. Det er spild af tid og penge – og faktisk bedre for både miljø og klima at lade borgerne komme plast og metal sammen med restaffaldet. Sorteringen kan i stedet ske centralt på affaldsanlæg ved hjælp af sensorer, robotarme og kunstig intelligens – præcis som det allerede gøres steder i bl.a. Holland og Norge.

Samtidig ønsker vi, at hver kommune selv skal kunne beslutte, om man lokalt vil have særskilte spande til glas og pap, eller om man vil genindføre central aflevering i containere. Vælger kommunen det sidste, kan man nøjes med én spand.

2. Central sortering kan spare samfundet for 1,5 milliarder kroner om året

Danmark kan spare op mod 1,5 milliarder kroner årligt, hvis det nuværende system med kildesortering droppes til fordel for central sortering. De mange spande, ekstra kørsler og komplekse henteordninger gør systemet dyrt og ineffektivt. Med central sortering kan affaldet i stedet håndteres billigere, enklere og grønnere – til gavn for både borgerne og samfundsøkonomien.

1 SPAND.NU

Argumentationspapir for central affaldssortering

Kilde:

<https://1spand.nu/wp-content/uploads/2025/06/Samfundsoekonomisk-analyse-af-kildesortering-05-06-2025-1.pdf>

3. Central sortering er bedre for miljøet og seks gange bedre for klimaet

Ifølge en analyse fra Rambøll (2022) er central sortering af plast seks gange bedre for klimaet end kildesortering. Når plast og metal samles med restaffaldet og sorteres centralt, opnår vi en mere effektiv og klimavenlig proces end ved manuel sortering i hjemmet.

Kilde: Rambøll (2022): Livscyklusscreening af indsamling og genanvendelse af plastaffald.

<https://www.scribd.com/document/594037795/Ramb%C3%B8ll-Livscyklusscreening-P%C3%A5-Plastindsamling>

4. Central sortering giver ikke mindre genbrug

Erfaringer fra Norge og Holland viser, at graden af genanvendelse er mindst lige så høj – og i fremtiden endnu bedre – ved central sortering. Teknologien udvikler sig hurtigt: sensorer, AI og billedgenkendelse bliver hele tiden bedre til at identificere og sortere affald. Borgerne laver ofte fejl i kildesorteringen, så der under alle omstændigheder skal ske maskinel eftersortering. Derfor er det logisk at lade maskinerne gøre hele arbejdet.

Kilde: Miljøstyrelsen (2019): Analyse af eftersortering af restaffald – Udsortering af plast og metal fra restaffald.

<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2019/11/978-87-7038-125-3.pdf>

5. Høj kvalitet af genanvendte materialer

Flere studier viser, at kvaliteten af plast sorteret centralt er lige så god som ved kildesortering.

Kilde 1: van Velzen, Smeding, Brouwer & Maaskant-Reilink (2021) Comparison of the quality of mechanically recycled plastics made from separately collected and mechanically recovered plastic packaging waste

1 SPAND.NU

Argumentationspapir for central affaldssortering

https://www.researchgate.net/publication/351746182_Comparison_of_the_quality_of_mechanically_recycled_plastics_made_from_separately_collected_and_mechanically_recovered_plastic_packaging_waste

Kilde 2: COWI A/S (2021): Kvalitet af plast samt mad- og drikkekartoner.

<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2021/04/978-87-7038-296-0.pdf>

Kilde 3: B.J. Luijsterburg, J.G.P. Goossens (2014) Assessment of plastic packaging waste : material origin, methods, properties

<https://research.tue.nl/en/publications/assessment-of-plastic-packaging-waste-material-origin-methods-properties>

6. Central sortering er billigere for borgerne

Kildesortering er dyrt – for kommunen og borgerne. Flere skraldeafhentninger kræver flere skraldebiler og arbejdstimer, som belaster både økonomien og miljøet. Et estimat viser, at parcelhuse på Fyn kunne spare 177–263 kr. årligt pr. husstand alene ved at erstatte kildesortering af plast med central sortering. Jo flere typer affald der flyttes til central sortering, desto billigere bliver systemet for alle.

Kilde: ProCES-Fyn (2020): Forprojekt Central eftersortering.

https://www.svendborg.dk/umbraco/api/acadre/files/Files_4692_6613472/Converted_Bilag%20-%20ProCES%20Fyn%20-%20Sammenfatning_CaseNo21-3845_42262-21.pdf

7. Mindre bøvl i en travl hverdag

Affaldssortering er blevet en del af den ”mentale load” for mange familier. Med central sortering slipper du for at jonglere med 10 spande og afhentningsplaner – og får mere tid til det, der betyder noget. Desuden ignorerer politikerne, at din tid faktisk har værdi. Når man regner på omkostningerne ved kildesortering, tæller borgernes tid ikke med – og det bør den.

Argumentationspapir for central affaldssortering

8. Central sortering tager hensyn til ældre og sårbare

De mange og tunge spande i det nuværende system er en belastning for ældre, handicappede og beboere i lejligheder. Tidligere kunne man blot bruge affaldsskakten, men nu skal man bære flere spande ud og holde styr på afhentningsdage. Central sortering gør hverdagen lettere for dem, der har mindst kræfter.

9. Færre skraldebiler – mindre støj og forurening

Færre spande, færre skraldebiler. Det betyder mindre trafik, mindre larm og mindre forurening – og lavere omkostninger for borgerne.

10. Central sortering er fuldt tilladt ifølge EU

EU stiller krav til genanvendelsesgrader, som i praksis ikke kan nås uden maskinel eftersortering. Hvis affaldet alligevel skal sorteres centralt, er det dobbeltarbejde at lade borgerne gøre det først. I Holland har man allerede indført central sortering af plast – med stor succes.

11. Central sortering er fremtiden

Teknologien udvikler sig hastigt, og central sortering bliver stadig bedre og billigere. AI, sensorer og robotter bliver mere præcise, mens arbejdslønninger og logistik ved kildesortering kun stiger. Kildesortering er derfor en lavteknologisk blindgyde, mens central sortering er den bæredygtige vej frem – både miljømæssigt og økonomisk.

12. Færre spande – mere plads

I mange hjem er det svært at finde plads til de mange spande. Med central sortering får du mindre rod og mere plads til vigtige ting, og ikke mindst mindre rod og færre lugtgener i hjemmet.

1 SPAND.NU

Argumentationspapir for central affaldssortering

13. Ekstreme prisstigninger for borgere

En ny opgørelse fra 1spand.nu viser, at udgifterne til affaldshåndtering er steget med 59% på fem år – fra 2,97 mia. kr. i 2020 til 4,74 mia. kr. i 2024. I flere kommuner, som Allerød, Helsingør og Hedensted, er stigningen helt op til 156%. Borgerne blev lovet, at ordningen kun ville koste omkring 55 kr. ekstra om året, men mange betaler nu flere tusinde kroner mere.

Tak for din støtte!

Central sortering er sund fornuft bakket op af overbevisende argumenter. Vi kan bruge moderne teknologi til at gøre affaldshåndtering nemmere for borgerne, billigere for samfundet og bedre for miljøet.

Tak fordi du er med til at sprede budskabet om 1spand.nu. Du er nu godt klædt på til at argumentere for, hvorfor central sortering er den eneste rigtige løsning.